

Työvoimapalvelujen järjestäminen sekä yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma

Kunnanhallitus 23.10.2023 § 154
481/14.07.01.05/2023

Valmistelija kunnanjohtaja Marjut Ahokas

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (JvL, 308/2023) siirtää julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun valtiotoimijalta kunnalle 1.1.2025. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtionosuutta ja henkilöstöä TE-toimistosta sekä KEHA- ja ELY-keskuksesta. Lakiin sisältyy kuntien osarahoittaman työttömyysturvan muuttuminen nykyistä kannustavammaksi.

Järjestämisvastuulain 13 §:n mukaan kunnat voivat järjestää palvelut itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä toiselle kuntayhtymälle tai kunnalle (Kuntalaki, KL 8 §). Kunnat, joissa työvoima ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä, kunnan tulee perustaa yhden tai useamman kunnan sisältävä työllisyysalue. Lain mukaan työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva sekä siihen tulee lähtökohtaisesti sisällyttää alueen keskuskaupunki (JvL 12 §).

Pohjois-Karjalan kunnat perustivat yhteisen TE2024-valmisteluyksikön alkuvuodesta 2023. Yksikön tehtävänä on ollut valmistella Pohjois-Karjalaan kahta työvoimapalvelujen järjestämisvaihtoehtoa siten, että järjestämisvastuu pystytään ratkaisemaan kunnissa työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa aikataulussa. Kuntien tulee toimittaa TEM:lle työvoimapalvelujen järjestämisvastuusuunnitelma, sopimus yhteisen toimielimen perustamisesta (KL 52 §) sekä tiedot TE-palvelujen nykyisten toimitilojen käytöstä 31.10.2023 mennessä.

TE2024-valmisteluyksikkö aloitti valmistelutehtävän lainsäädännön vahvistuttua huhtikuussa 2023 tehtäväänään valmistella kahta eri työvoimapalvelujen järjestämistapaa: 1) Ns. reikäleipämallia, jossa Joensuu toimisi itsenäisessä järjestämisvastuussa ja muu maakunta omana työllisyysalueenaan 2) Koko maakunnan laajuista työllisyysaluetta. Kahden järjestämisvastuuvaihtoehdon valmistelun tueksi perustettiin kuntien teemakohtaiset työryhmät: hallinto, talous, henkilöstö ja palvelut. Lisäksi valmisteluun osallistuivat kuntien työllisyysvastaavat sekä poliittinen seurantaryhmä. Ryhmiin osallistui myös asiantuntijoita TE-toimistosta ja ELY-keskuksesta.

Valmisteluyksikön tehtävää ovat ohjanneet kuntien tekemät päätökset työvoimapalvelujen järjestämisvastuusta. Joensuun kaupunki päätti halukkuudestaan itsenäiseen järjestämisvastuuseen toukokuussa. Kesäkuussa Heinävesi, Kitee, Kontiolahti, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi päättivät kannastaan maakunnalliseen työllisyysalueeseen. Ilomantsin kunnanhallitus totesi 14.8.2023 kokouksensa §:ssä 124 kannanottonaan, että se kannattaa TE-palvelujen järjestämisvaihtoehtoksi vuoden 2025 alusta alkaen koko Pohjois-Karjalan maakunnan kuntien yhteistä vastuukuntamallilla toteutettavaa työllisyysaluetta.

Syyskuussa Juuka ja Lieksa linjasivat omista kannoistaan maakunnalliseen työllisyysalueen toteuttamiseen.

Valmistelutyön myötä on selvinnyt, ettei edellä esitetty vaihtoehto 1 voi käytännössä edetä, sillä Joensuuta ympäröivällä alueella ei ole halukkuutta yhteistoimintaan ilman Joensuuta eikä Joensuuta ympäröivältä alueelta löydy tehtävään halukasta vastuukuntaa. Alkusyksystä lähtien kuntien välillä on neuvoteltu maakunnallisesta järjestämismvastuusta siten, että Joensuu toimisi vastuukuntana (KL 8 §). Neuvottelujen tuloksena on laadittu sopimus yhteisen toimielimen perustamisesta ja julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä järjestämisuunnitelma (liitteet).

Kuntien viranhaltijoiden ja poliittisten päättäjien kesken käydyissä neuvotteluissa on päästy tulokseen, jossa työvoimapalvelut esitetään järjestettäväksi 1.1.2025 alkaen maakunnallisena työllisyysalueena siten, että Joensuu toimii kuntalain 8 §:n mukaisena vastuukuntana. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen: Joensuu, Joensuun seutu, Keski-Karjala ja Pielisen Karjala. Maakunnalliseen työllisyysalueeseen kuuluvat Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että

1. Ilomantsin kunta järjestää kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen.

2. Ilomantsin kunta hyväksyy työllisyysalueen kuntien välisen sopimuksen yhteisen toimielimen perustamisesta ja julkisten työvoimapalvelujen järjestämisestä sekä maakunnallisen työllisyysalueen järjestämisuunnitelman.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. TE2024-valmisteluyksikkö
2. Pohjois-Karjalan kunnat